

Затверджено Міністерством охорони здоров'я України
як підручник для здобувачів освітніх програм закладів вищої освіти МОЗ України
(протокол засідання Комісії для організації підготовки навчальної
та навчально-методичної літератури для осіб, які навчаються у вищих медичних
(фармацевтичних) навчальних закладах і закладах післядипломної освіти МОЗ України,
№ 2 від 02.06.2016, лист № 08.01-30/17227 від 11.07.2016)

Затверджено рішеннями вченої ради й опорної кафедри мовознавства
Львівського національного медичного університету
Львівський підручник для здобувачів освітніх програм закладів вищої освіти —
медичних університетів, інститутів й академій
(видає з протоколу № 3 засідання вченої ради Львівського національного медичного університету від 30.03.2016 і видає з протоколу № 7
засідання опорної кафедри мовознавства
Львівського національного медичного університету від 29.02.2016)

Автори: С.М. Луцак, Н.П. Литвиненко, О.Д. Турган, М.І. Лісовий, О.М. Мельничук,
Н.В. Місник, Г.В. Навчук, З.Я. Родчин, О.В. Сидоренко, Л.І. Сілевич, У.В. Соловей, Н.Д. Черкес,
Л.Б. Шутак, В.Я. Юкало, Р.Я. Василенч, Л.М. Писаренко

Рецензенти: В.В. Гречук, д-р філол. наук, проф. (ДВНЗ «Прикарпатський національ-
ний університет імені Василя Стефаника»); М.М. Шимичин, д-р філол. наук, проф. (Київ-
ський національний лінгвістичний університет)

Українська мова (за професійним спрямуванням: Охорона здоров'я. Медицина):
підручник / С.М. Луцак, Н.П. Литвиненко, О.Д. Турган та ін.; за ред. С.М. Луцак. —
2-е вид., переробл. і доповн. — К.: ВСВ «Медицина», 2025. — 351 с.

ISBN 978-617-505-947-0

Національний підручник укладено відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик,
освітньо-професійних програм підготовки фахівців медичних спеціальностей, згідно із сучасни-
ми концепціями викладання української мови за професійним спрямуванням та нормами ново-
го українського правопису. У ньому подано відомості про лексичний, морфологічний і синтак-
сичний аспекти професійної мови медиків, розглянуто інформацію про комунікативні ознаки
культури усного й писемного фахового мовлення лікаря, висвітлено вимоги щодо складання й
оформлення медичної документації.

Для студентів і викладачів закладів вищої і передвищої освіти — медичних університетів,
інститутів, академій та коледжів, а також для працівників практичної охорони здоров'я.

УДК 811.161.2
ББК 83.3Укр.я73

© С.М. Луцак, Н.П. Литвиненко, О.Д. Турган, М.І. Лісовий,
О.М. Мельничук, Н.В. Місник, Г.В. Навчук, З.Я. Родчин,
О.В. Сидоренко, Л.І. Сілевич, У.В. Соловей, Н.Д. Черкес,
Л.Б. Шутак, В.Я. Юкало, Р.Я. Василенч, Л.М. Писаренко,
2017, 2025
© ВСВ «Медицина», оформлення, 2025

ISBN 978-617-505-947-0

Зміст

Вступ	4
Розділ 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування	6
1.1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування	6
1.2. Лексичний аспект професійної мови медиків. Лексико-стилістичні норми. Фразеологізовані одиниці у фаховому мовленні	40
1.3. Термінологія у професійному спілкуванні. Особливості української медичної термінології	60
1.4. Словники у професійному спілкуванні. Типи словників, їх роль у підвищенні мовленнєвої культури	80
1.5. Морфологічний аспект медичної професійної мови	98
1.6. Синтаксичний аспект фахового мовлення	124
Розділ 2. Стильові особливості професійного спілкування. Культура публічного виступу	150
2.1. Особливості українського мовленнєвого етикету. Комунікативні ознаки культури мовлення. Мовленнєвий етикет лікаря	150
2.2. Усне спілкування у сфері професійної діяльності лікаря	172
2.3. Публічний виступ та його жанри	187
2.4. Стилістичний аспект фахової мови медичних працівників. Професійна мова медиків як особливий функціональний різновид літературної мови	206
2.5. Науковий стиль у фаховому мовленні. Типові конструкції наукового стилю. Структура і види наукового тексту	236
2.6. Культура писемного ділового мовлення медиків: загальна характеристика. Документи щодо особового складу	269
2.7. Вимоги до складання й оформлення організаційно-розпорядчих і довідково-інформаційних документів	296
2.8. Професійна документація медиків. Особливості її складання та оформлення	330
	3